PAUTES PER A REDACTAR OBJECTIUS, CRITERIS I INDICADORS D'AVALUACIÓ D'UNA UNITAT DIDÀCTICA O D'UN PROJECTE

CONTEXT D'APRENENTATGE	Quin context real (dins i fora del centre) escollim? A partir de quin context rellevant plantegem el problema o repte?
PRODUCTE FINAL	Quin producte final han de fer els alumnes? Representa un repte per als alumnes? Els reptes són reals? És quelcom en construcció; és el resultat final d'un procés de recerca o resolució de problemes; és el rendiment de comptes del procés o recorregut, és a dir, allò que serveix a l'aprenent a comunicar el que ha après? Implica alguna acció transformadora en relació amb l'entorn (finalista o no)?

PAS 1. Individual. Amb la realització d'aquesta unitat didàctica o projecte quins aprenentatges poden adquirir els nostres alumnes?
Redacteu els aprenentatges que creieu que poden adquirir els vostres alumnes amb la realització d'aquesta unitat didàctica o projecte[1]

	OBJECTIUS D'APRENENTATGE		OBJECTIUS D'APRENENTATGE
1		4	
2		5	
3		6	

[1] La majoria de vegades quan els mestres fem aquesta primera redacció dels objectius d'aprenentatge mesclem objectius, criteris, indicadors i activitats. En els següents passos passarem el sedàs per destriar-los i millorar-los. En aquest primer pas es tracta de produir-ne quants més, millor.

(cc) BY-NC-SA

PAS 2. Individual. Comprovem quins d'aquests objectius d'aprenentatges són més competencials.

1. Relacionem els objectius d'aprenentatge que hem redactat en el Pas 1 amb l'àmbit o els àmbits curriculars que els correspongui.
2. Analitzem quines de les característiques d'un aprenentatge competencial acompleix.

Quines són les característiques dels objectius d'aprenentatge que són útils per avaluar el procés d'adquisició de les competències?[2]

1	L'aprenentatge és transferible, es pot utilitzar en contextos diferents.
2	L'aprenentatge és significatiu, perdura i no s'oblida amb el temps o es recupera fàcilment.
3	L'aprenentatge és productiu, permet realitzar activitats que no són exclusivament reproductives o repetitives.
4	L'aprenentatge és funcional, permet resoldre problemes de la vida quotidiana.
5	L'aprenentatge és bàsic per adquirir altres aprenentatges.
6	L'adquisició de l'aprenentatge implica l'ús d'habilitats cognitives de nivell superior com, per exemple, analitzar, interpretar, justificar, valorar, argumentar, abstreure, crear…
7	L'adquisició de l'aprenentatge facilita desenvolupar-se com a persona en el món.
8	L'adquisició de l'aprenentatge facilita l'exercici d'una ciutadania activa i compromesa.
9	L'enunciat de l'objectiu incorpora, de manera implícita o explícita, la raó per la qual creiem que és important que l'alumne adquireixi aquest aprenentatge.[3]

[2] No cal que cada objectiu d'aprenentatge acompleixi totes les característiques esmentades per ser útil per avaluar el procés d'adquisició de les competències.
[3] Per exemple, si un primer redactat era: "Expressar les pròpies idees de forma ordenada" un redactat millorat podria ser: "Expressar les pròpies idees de forma ordenada per aconseguir que s'entengui un determinat posicionament davant d'una situació problemàtica"

(cc) BY-NC-SA

	OBJECTIUS D'APRENENTATGE	ÀMBIT O ÀMBITS CURRICULARS AMB ELS QUE ES RELACIONA	CARACTERÍSTIQUES DELS OBJECTIUS D'APRENENTATGE QUE SÓN ÚTILS PER AVALUAR EL PROCÉS D'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES[4]								
			1	2	3	4	5	6	7	8	9
1											
2											
3											
4											
5											
6											

[4] Marqueu amb una "x" les característiques que acompleix.

(cc) BY-NC-SA

PAS 3. Petit grup. Redactem els objectius d'aprenentatge d'una manera més competencial.

A partir d'aquest pas treballem en petit grup (3 o 4 persones) i seleccionem un sol objectiu d'aprenentatge per a continuar la pràctica.

1. Cada membre del grup comparteix amb la resta l'objectiu d'aprenentatge que ha redactat que acompleix més característiques d'un aprenentatge competencial.
2. Cada grup escull un sol objectiu de tots els presentats per a continuar amb la pràctica.
3. Abans de continuar intentem millorar aquest objectiu, el tornem a redactar fins a aconseguir que acompleixi el màxim de les característiques d'un aprenentatge competencial.
4. A vegades, una altra manera de redactar objectius d'aprenentatge competencial és incorporant a l'enunciat la raó per la qual creiem que és important que l'alumne adquireixi aquest aprenentatge. Per exemple, si un primer redactat era: "Expressar les pròpies idees de forma ordenada" un redactat millorat podria ser: "Expressar les pròpies idees de forma ordenada per aconseguir que s'entengui un determinat posicionament davant d'una situació problemàtica"

OBJECTIU D'APRENENTATGE ESCOLLIT PEL GRUP	OBJECTIU D'APRENENTATGE MILLORAT[5]

PAS 4. Redactem els criteris d'avaluació.

La pregunta que ens hem de fer és: *En finalitzar la unitat didàctica o el projecte, sabrem o sabem que cada alumne pot respondre a aquesta pregunta (objectiu d'aprenentatge) si és capaç de…*

Algunes propostes de **verbs per iniciar els criteris d'avaluació**: Actuar, Crear, Inferir, Realitzar, Acceptar, Decidir, Integrar, Ajudar, Deduir, Interactuar, Adquirir, Desenvolupar, Reelaborar, Interpretar, Regular, Analitzar, Descobrir, Investigar, Reflexionar, Discriminar, Justificar, Relacionar, Resoldre, Manifestar, Respectar, Avaluar, Distingir, Manipular, Efectuar, Aplicar, Elaborar, Mobilitzar, Seleccionar, Classificar, Emprendre, Mostrar, Seqüenciar, Col·laborar, Sintetitzar, Comparar, Solucionar, Compartir, Establir, Organitzar, Tenir una actitud crítica, Comprendre, Explicar, Transferir, Compondre, Exposar, Participar, Utilitzar, Comunicar-se, Expressar, Percebre, Valorar,

[5] En la majoria dels casos quan fem la primera redacció dels objectius d'aprenentatge d'una unitat didàctica o d'un projecte (Pas 1) no obtenim el redactat definitiu. Els bons objectius d'aprenentatge d'una unitat didàctica o d'un projecte corresponen a aprenentatges complexos.

(cc) BY-NC-SA

Extraure, Plantejar, Contextualitzar, Practicar, Controlar, Prendre decisions, Conversar, Processar, Cooperar, Produir,Promoure…

Objectiu d'aprenentatge millorat	Criteris d'avaluació[6]

PAS 5. **Redactem els indicadors d'avaluació.** (Exemples)

La pregunta que ens hem de fer és: *En què es veu que el criteri d'avaluació s'acompleix?*

Els indicadors d'avaluació mostren evidències d'acompliment dels criteris d'avaluació. Algunes característiques són:

1. Determinen els nivells de qualitat d'adquisició d'un aprenentatge (en 3 o 4 nivells).
2. Són susceptibles de ser mesurats o observats directament.
3. Poden ser quantitatius o qualitatius. En el cas d'aprenentatges competencials són qualitatius.
4. Identifiquen evidències que es poden documentar.
5. Són objectius, no subjectius. Asseguren la coincidència en la valoració de diferents persones.
6. Cada indicador fa referència a un única evidència.
7. L'enunciat de l'indicador es redacta en positiu.
8. L'enunciat de l'indicador no incorpora ni adjectius ni adverbis.
9. L'enunciat de cada indicador s'inicia amb un verb en tercera persona de singular.
10. Són compartits amb els alumnes i els entenen. En alguns casos s'ha de modificar el redactat per facilitar la comprensió per part de

[6] Abans de redactar els criteris d'avaluació fem una ullada a la primera proposta d'objectius d'aprenentatge del Pas 1 per veure si alguns ens serveixen com a criteris d'avaluació

(cc) BY-NC-SA

l'alumnat

Criteri d'avaluació	Indicadors d'avaluació de resultats o de qualitat[7]		
	Nivell satisfactori *Evidència que demostra que l'alumne ha adquirit l'aprenentatge.*[8]	**Nivell de notabilitat** *Evidència que demostra que l'aprenentatge adquirit per l'alumne es fa notar per sobre de la resta per la seva qualitat o magnitud o per què és molt singular.*	**Nivell d'excel·lència** Evidència que demostra que a més, l'aprenentatge adquirit per l'alumne és eminent en bones qualitats, o perquè utilitza habilitats cognitives més complexes[9]:

[7] Abans de redactar els indicadors d'avaluació fem una ullada a la primera proposta d'objectius d'aprenentatge del Pas 1 per veure si alguns ens serveixen com a criteris d'avaluació

[8] S'ha de pensar que aquest indicador mostra l'adquisició total de l'aprenentatge en un nivell bàsic. No ho hem de confondre amb l'adquisició de la "meitat" de l'aprenentatge.

[9] Interpretar, abstreure, analitzar, interpretar, justificar, valorar, argumentar, crear...

(cc) BY-NC-SA